

Průvodce vnitřními pravidly RANÉ PÉČE (RP)

Základní charakteristika služby

Poradenské středisko pro rodinu a dítě „RaD“ je zařízením příspěvkové organiz. Sociálních služeb města Havířova.

Posláním služby je poskytnout rodinám s dětmi se zdravotním postižením takové informace, podporu a pomoc, aby byly schopny se zorientovat v situaci, v níž se rodiny ocitly a následně se samostatně rozhodovat o možnostech, jak žít život, co nejbližší obdobný životům rodin s dítětem bez zdravotního postižení.

Formy poskytování služby: raná péče je většinou poskytována doma v rodině, s respektem k jejímu soukromí a běžnému chodu. Lze si domluvit konzultaci i ambulantní formou, a to v prostorách Poradenského střediska.

Intenzita (popř. pokračování služby) vychází z potřeby klienta a personálních možností poskytovatele, dále z cíle spolupráce; průměrná délka konzultace je 1,5 – 2 hod. V prvních 3 měsících bývá služba nejčastěji 1x /14 dní, pak se po domluvě může intenzita snížit př. 1x/1 – 2 měsíce. Celková délka poskytování služby není dána (max. do dovršení 7 let věku dítěte), vychází to z potřeb klienta, ale nejčastěji se jedná o spolupráci v délce 2 – 3 let.

Činnosti poskytované v rámci služby jsou:

a) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti:

- zhodnocení schopností a dovedností dítěte i rodičů, zjišťování potřeb rodiny a dítěte s postižením nebo znevýhodněním – **orientační diagnostika, individuální plánování**
- specializované poradenství rodičům a dalším blízkým osobám – **poradenství v oblasti speciálních metod práce s dítětem se zdravotním postižením**
- podpora a posilování rodičovských kompetencí,
- upevňování a nácvik dovedností rodičů či pečujících osob, které napomáhají vývoji dítěte – **nácviky doma**
- vzdělávání rodičů, například formou individuální a skupinovou, semináře, půjčování literatury,
- nabídka programů a technik podporujících vývoj dítěte,
- instrukce při nácviku a upevňování dovedností dítěte s cílem maximálního možného využití a rozvoje jeho schopností v oblasti kognitivní, senzorické, motorické a sociální – **proškolení rodičů a pečujících osob**

b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím:

- pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou a pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob – **vyhledávání vzdělávacích či volnočasových institucí,**
- podpora a pomoc při využívání běžně dostupných služeb a informačních zdrojů

c) sociálně terapeutické činnosti:

- psychosociální podpora formou naslouchání,
- podpora výměny zkušeností – **rodičovská setkávání**
- pořádání setkání a pobytových kurzů pro rodiny,

d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí:

- pomoc při komunikaci, nácvik dotazování a komunikačních dovedností, podpora svépomocných aktivit rodičů – **podpora při plánování návštěvy úřadů ...**
- doprovázení rodičů při vyřizování žádostí, na jednání a vyšetření s dítětem, popřípadě jiná obdobná jednání v záležitostech týkajících se vývoje dítěte.

Provozní doba je pondělí až pátek od 7,30 – 16,00 hod. Většinou se jedná o terénní formu služby. Rozsah služby je ovlivněn zkráceným úvazkem pracovníků.

Nevyhovuje-li provozní doba klientovi, je možné se dohodnout individuálně. V případech, že má klient časově náročné zaměstnání, pracuje na směny atd., lze uskutečnit setkání i mimo stanovenou provozní dobu.

Formy kontaktu s pracovníky Poradenského střediska:

- ▲ tel. 596 885 678, 725 852 994
- ▲ mail: ranapece-rad@ssmh.cz
- ▲ osobní setkání ve středisku (doporučujeme předem se objednat, pracovníci bývají v terénu)
- ▲ písemný kontakt – Atriová 1297/5, Havířov 736 01

Cílem služby rané péče obecně je poskytnout dětem se zdravotním postižením a jejich rodinám komplex služeb a programů, které eliminují, nebo zmírňují důsledky zátěže plynoucí ze samotného postižení.

Cílová skupina:

- ▲ služba rané péče „RaD“ je určena rodinám s dětmi se zdravotním postižením mentálním, tělesným, kombinovaným, dětem s autismem, s potížemi v oblasti dorozumívání v důsledku uvedeného zdravotního postižení a rodinám s dětmi, u kterých je ohrožen jejich vývoj
- ▲ klientelou jsou rodiny s dětmi (s výše uvedeným postižením) ve věku od 0 do 7 let
- ▲ služba RP je poskytována rodinám zejména z Havířova a obcí s místní působností (Albrechtice u Českého Těšína, Dolní Datyně, Horní Bludovice, Horní Suchá, Prostřední Suchá, Těrlicko)

Pro přijetí do služby rané péče „RaD“ je u **kombinovaného postižení** (kombinace se smyslovým postižením) nutné splňovat podmínku, že rodič v dané situaci vnímá smyslové postižení pro vývoj svého dítěte jako méně závažné. V praxi to znamená, že služba se primárně nezaměřuje na řešení smyslového postižení.

Služba rané péče se zaměřuje na:

- mapování rodiny a jejich možností s ohledem na nastavení služby a spolupráce (priority a potřeby rodiny, silné a slabé stránky, orientační diagnostika dítěte ...)
- vzdělávání rodiny v domácím prostředí (pečujících osob a dítěte) zejména v metodách pro rozvoj komunikačních, kognitivních a sociálních dovedností dítěte se zdravotním postižením;
- vzdělávání dětí - začleňování dětí do běžného vzdělávacího zařízení, popř. vhodného speciálního zařízení;
- rozvoj rodičovských kompetencí – provázení, naslouchání, podpora, hledání nových zdrojů
- návštěvy úřadů a dalších institucí – plánování, podávání žádostí, doprovod, formulování požadavků ...

Zásady poskytování služby, kterými se pracovníci Poradenského střediska řídí:

- poskytování služby bezplatně
- respekt k individuálním potřebám rodin a jejich dětí
- podpora samostatnosti, respektování svobody klienta a pomoc klientovi dospět k vlastnímu rozhodnutí
- respekt k uplatňování vlastní vůle klienta při řešení své nepříznivé životní situace
- citlivý, odborný a partnerský přístup
- otevřená spolupráce s rodinami a dalšími spolupracujícími subjekty
- poskytování služby bez náznaku diskriminace, nezávisle na pocitech, postojích a bez předsudků pracovníků
- podpora rodiny k nezávislosti na sociální službě a k využívání veřejných služeb v místě bydliště rodiny;
- otevřenost služby vůči novým metodám, trendům, změnám v oblasti poskytování sociální služby;
- podporování aktivní role klienta, tzn. rodiče jsou aktivními partnery pracovníka, jsou členy týmu
- respekt k vlastním výchovným cílům rodiny – rodič je jedinečným znalcem svého dítěte

Ochrana práv klienta

Pracovníci rané péče znají a plně respektují platné právní normy. V případě jejich porušení či nespokojenosti se službou **je klient oprávněn podat stížnost** na pracovníka či službu. Klientům, je k dispozici schránka pro stížnosti, připomínky a pochvaly, kde mohou v písemné podobě (na formuláři „Stížnosti, připomínky a pochvaly“) vyjádřit svou nespokojenost, popř. spokojenost či jiné postřehy. Stížnosti, připomínky a pochvaly vyřizuje nadřízený pracovník. O vyřízení stížnosti, připomínky a pochvaly je klient ústně nebo písemně vyrozuměn.

Dary

Pracovník **nebude vyžadovat** po klientovi či blízké osobě věcné a finanční dary a protislužby. Při poskytování služby v domácím prostředí rodiny může pracovník přijmout sklenici vody, kávu či čaj. Přijímání darů je možné pouze dle schváleného postupu a se souhlasem zřizovatele.

Důvody pro odmítnutí poskytování služby:

- zájemce o službu nespadá do cílové skupiny – př. dovršení 7 let věku dítěte
- jazyková bariéra – obě strany se nedomluví, není přítomen překladatel
- naplnění kapacity (zájemce je zapsaný do „Knihy zájemců o službu“ a následně bude kontaktován)
- zájemce si žádá něco jiného, než co je možno v rámci sociální služby poskytnout
- neposkytnutí či odmítnutí poskytnutí služby v mimořádných případech (klient pod vlivem návykových látek, dožaduje se služby bez domluvy, nabízí úplatek, je agresivní, zdravotní indispozice apod.)

Smlouva o poskytování služby:

Smlouva je uzavírána **ústně** a je platná v okamžiku, kdy se poskytovatel a klient dohodnou na jejím obsahu. Ústní smlouva má jasný obsah, který vychází z **potřeb klienta a možností poskytovatele**. Z procesu uzavírání smlouvy by měla klientovi vyplynout **práva a povinnosti poskytovatele a rovněž práva a povinnosti klienta**.

Smlouvu lze uzavřít:

- ⤴ se zástupcem dítěte (zákonným zástupcem, pečující osobou, opatrovníkem ad.),
- ⤴ smlouva může být na žádost klienta nebo poskytovatele znovu projednána a se souhlasem obou měněna

Ukončení služby a výpovědní lhůty:

Klient může smlouvu vypovědět i bez udání důvodů. Poskytovatel musí výpověď smlouvy zdůvodnit.

Nejběžnější forma ukončení spolupráce je **naplnění individuálního plánu** klienta a z toho vyplývající nepotřebnost služby (bez lhůt, ukončeno závěrečným hodnocením).

Stanovení výpovědních lhůt - ukončení smlouvy/spolupráce je v případě, že klient porušuje nebo nedodrжуje povinnosti vyplývající z uzavřené smlouvy, nejčastěji se jedná o **nespolupráci**; pro výpověď z důvodu nespolupráce, je stanovena lhůta 3 měsíců nečinnosti, pak je klientovi oznámeno ukončení spolupráce, smlouvy (nejčastěji elektronicky, mailem); lhůta pro nečinnost může být delší, záleží na individuálním cíli klienta

Individuální plánování a Individuální plán (IP)

IP proces, který má vést k požadované změně. Hlavním nástrojem dialog pracovníka a klienta. IP je **sepsán písemně**, ve dvou originálech, kdy jeden je vložen do spisu klienta, druhý je předán klientovi.

Osobní cíl: Je pojmenováním očekávání, přání a potřeb klienta. Klient může své osobní cíle měnit, upravovat.

Klíčový pracovník: Klíčový pracovník je koordinátorem plánování. Kompetence klíčového pracovníka jsou tvořeny především jeho vědomostmi, dovednostmi a postoji. V případě nepřítomnosti klíčového pracovníka (nemoc, služební cesta atd.) dochází k zastoupení. Klient má právo žádat o změnu klíčového pracovníka (i klíčový pracovník).

Aktualizace a hodnocení individuálního plánu probíhá průběžně dle aktuálních potřeb nebo periodicky na tzv. hodnotících setkáních s klientem služby nejčastěji ve frekvenci **jednou až dvakrát ročně**.

Obsah Spisové dokumentace klienta

- záznam „Osobní údaje o klientovi“ a Individuální plán (+ aktualizace a hodnocení)
- záznam o sociálním šetření (zpravidla v záznamu z prvního setkání) a záznam o uzavření ústní smlouvy
- záznamy z konzultací - pokud klient projeví zájem, lze mu zasílat záznamy z konzultací mailem
- dále kopie zpráv jiných odborníků (psychologické zprávy, zprávy ze Speciálně pedagogického centra)

Klient má právo **nahlížet do své dokumentace** na základě předchozí domluvy. Bývalý klient může žádat nahlížení, výpis nebo fotokopii své archivované dokumentace, a to ve lhůtě max. do 1 roku od ukončení služby. Náhled, výpis nebo fotokopie jsou klientovi připraveny ve lhůtě do 14 dnů od podání žádosti.